

ПЕРАХОДЗІМ НА ЭЛЕКТРЫЧНАСЦЬ

Прэзідэнт даручыў стварыць мадэль электрамабіля, параўнальную з Tesla

Учора ў двары Палаца Незалежнасці тэсціравалі... гэты светна вядомы аўтамабіль. Абсалютна бязгучны рухавік і невялікі дадатковы багажнік пад капотам, а яшчэ — магчымасць літаральна імгненна разганяцца да 200 кіламетраў у гадзіну! Tesla сёння — легендарнае аўто, але пройдзе не так шмат часу — і айчыны аўтапром зможа скласці ёй канкурэнцыю. Гэта сцверджанне — не фантастыка.

З дакладам да Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі завіталі старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Уладзімір Гусакоў, памочнік Прэзідэнта Аляксандр Косінец, міністр прамысловасці Віталь Воўк і распрацоўшчыкі айчынай мадэлі электракара.

— Гутарка пойдзе пра дастаткова актуальны і перспектывы кірунак нашай эканомікі, без перабольшвання можна сказаць — і нашай дзяржавы, — заявіў Аляксандр Лукашэнка ў пачатку размовы і ўдакладніў: — Калі, натуральна, мы не будзем спаць у шапку і не адстанем. Мы рэалізуем шэраг буйных нацыянальных праектаў, кантроль за імі здзяйсняе спецыяльны памочнік. Адзін з такіх праектаў — будаўніцтва ўласнага завода па вытворчасці легкавых аўтамабіляў — за кошт крэдытаў Кітайскай Народнай Рэспублікі.

Другі нацыянальны праект — атамная электрастанцыя, якая дазволіць дзяржаве замясціць пяць мільярдаў кубоў прыроднага газу і стварыць прафіцыт электрычнай энергіі.

— На шчасце, мы папалі ў плынь, — канстатаваў кіраўнік краіны. — Сённяшні трэнд у

свецце — гэта чыстыя тэхналогіі. Гэта чыстыя аўтамабілі, чыстыя рухомыя саставы... Гэта замена вуглевадародаў на чыстае паліва. Электрычнасць якраз з'яўляецца падобным палівам, не мне вам тлумачыць.

У сувязі з гэтым некалькі гадоў таму назад Прэзідэнтам была пастаўлена задача, каб у краіне пачалі прыстасоўвацца да гэтых дабротаў. А іх Беларусь атрымае літаральна праз два гады — з уводам у дзейнасць БелАЭС.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што ва ўсім свеце аўтамабілебудаўнікі актыўна займаюцца распрацоўкай электракараў. Ён прывёў у прыклад Вялікабрытанію, якая прыняла рашэнне да 2030 года адмовіцца на сваёй тэрыторыі ад аўто з рухавіком унутранага згарання.

А канцлер Германіі нядаўна заявіла, што ў краіне будуць выпускаць толькі гібрыдныя аўтамабілі з двума рухавікамі: унутранага згарання і электра-рухавіка.

— Амерыканцы нічога нікому не кажучы стварылі супераўтамабіль, — канстатаваў Прэзідэнт. — Я яго так і называю. Малайцы. Tesla стварыла цудоўны электрамабіль.

Прэзідэнт расказаў, што Tesla — гэта трэці аўтамабіль, які яму давялося тэсціраваць.

— Я вам раскрываю ўсе карты: гэта мае хобі з даўніх даўніх часоў, — прызнаўся Прэзідэнт. — Я сачу за развіццём гэтай галіны. І калі мы ўжо стварылі свой аўтамабіль — а Geely будзе добрым аўтамабілем з рухавіком унутранага згарання, вельмі добрым: і па цане, і па якасці. Гэта наш аўтамабіль. Тут будзе сэрвіс, тут будуць запасныя часткі. Мы стварылі і народны, і вір-аўтамабіль. І для багатых, і для бедных. Але гэта першая ступень. Можна сказаць ужо ўчарашняга дня.

Цяпер жа, упэўнены Аляксандр Лукашэнка, нам патрэбен айчыны электрамабіль.

— Можна быць, на тым заводзе, можа быць, асобна. Будзеце вы з амерыканцамі, з немцамі яго ствараць, з англічанамі — ваша справа. Вы павінны мне ў найбліжэйшы час унесці прапановы. Вы стварылі свой фактычна даследны ўзор — я не скажу, што гэта электрамабіль — даследны ўзор электрамабіля. Я з ім уважліва азнаёміўся. Не ведаю, наколькі высокі ўзровень гэтага рухавіка, які вы стварылі, хадавая частка і гэтак далей, але выглядае знешне прыстойна. Узровень нашага ўзору ў параўнанні з Tesla — безумоўна, пра гэта яшчэ складана казаць, таму што шмат чаго вам трэба яшчэ дапрацоўваць, перапрацоўваць. Але вышы абяцанні мяне натхняюць і, з іншага боку, насцярожваюць.

Так, калі мы можам стварыць і батарэю-назапашвальнік электраэнергіі, якая зараджаецца, а потым аддае гэтую электрычнасць, то чаму мы яе не ствараем?

— Што для гэтага патрэбна? — пацікавіўся Прэзідэнт. — Людзі, грошы, кампетэнцыя? Не марудзячы трэба гэта рэалізоўваць. Ніхто ў найбліжэйшай будучыні не будзе купляць масава, як гэта было раней, аўтамабілі з рухавіком унутранага згарання.

Звярнуў увагу кіраўнік краіны і на іншыя распрацоўкі айчыных канструктараў:

— Наступны кірунак — электравеласіпеды, электраматацыклы. У нас гэта прадпрыемства ёсць. Вы можаце гэта ўжо рабіць. Трэба хутчэй запускаяць — правільна вы кажце, для вёскі адзін варыянт, для горада — другі варыянт...

Пасля сустрэчы з Прэзідэнтам усе яе ўдзельнікі змаглі азнаёміцца з той самай Tesla, якую тэсціраваў Аляксандр Лукашэнка.

Уладзімір Гусакоў, старшыня Прэзідыума НАН Беларусі, падчас знаёмства з тэсціруемай мадэллю Tesla на тэрыторыі Палаца Незалежнасці, расказаў, што айчыны ўзор электрамабіля трэба яшчэ ўдасканаліваць «у плане зарадка акумулятара, магутнасці, праходнасці». Пакуль наша мадэль можа ехаць на хуткасці 100—120, стаіць задача дабіцца хуткасці ў 150 і вышэй кіламетраў у гадзіну.

ЗОЛАТА З ПАЛЁЎ

Кіраўнік дзяржавы заслухаў даклады Міхаіла Русага і Леаніда Зайца

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам віцэ-прэм'ера Міхаіла Русага і Міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Леаніда Зайца. Тэма сустрэчы — папярэднія вынікі сёлета збору ўраджання.

Штогод тэме ўборачнай у жніўні ўдзяляецца першачарговая увага. Сёлета — з-за складаных умоў надвор'я як вясной, так і ўлетку — збору збожжавых, а таксама іншых культур надаецца выключнае значэнне. Ураджай добры, але трэба яго сабраць. І без страт.

У першую чаргу кіраўнік дзяржавы спытаў пра ўжо амаль канчатковыя вынікі ўборкі збожжавых культур:

— ...Без грэчкі, без проса, таму што мы іх трошкі пазней убіраем, хоць ужо і пачалі. І самае галоўнае — баланс па збожжавых. Ці хопіць нам, каб пракарміць народ? Гэта безумоўна, не абмяркоўваецца. У нас заўсёды хапала ўжо 20 гадоў запар з запасам. Мы дамаўляліся, што каля мільёна тон мы возьмем у рэзерв, няхай будучы. Гэта золата, гэта золатавалютныя рэзервы.

— Другое — якія прагнозы па ўборцы бульбы, кукурузы на зерне? — спытаў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта велізарныя, можна

сказаць, плошчы, таму ўборка не скончана пасля ўборкі хлеба. Садавіна і агародніна. Ці хопіць нам гэтых культур для стварэння, як вы іх называеце, стабілізацыйных фондаў. Для таго каб народ мог заўсёды купіць і моркву, і буркі, і капусту, і яблыкі...

Наступнае пытанне Прэзідэнта датычылася нарыхтоўкі травяных кармоў, для якіх сёлета ўмовы надвор'я спрыяюць. Кіраўнік краіны таксама пацікавіўся і с'яўбой азімых.

Леанід ЗАЯЦ, міністр сельскай гаспадаркі і харчавання, расказаў журналістам пра вынікі ўборачнай кампаніі. Ён паведаміў, што на сёння збожжавых абмалочана на плошчы ў два мільёны шэсцьсот тысяч гектараў — гэта 96% ад пасянага. Валавы намалот склаў 7 мільёнаў 361 тысячу тон. Гэта плюс 480 тысяч тон да ўзроўню мінулага года. Ураджайнасць склала 35,7 ц/га, што на 2,2 цэнтнера больш, чым у 2016 годзе.

— У полі яшчэ больш за 500 тысяч тон хлеба, з якіх 350 тысяч тон у грамадскім сектары сельгасарганізацыйнай нашай краіны, 170 тысяч — у сялянска-фермерскіх гаспадарках, — адзначыў міністр. — Валавы намалот збожжавых і зернебабовых культур ва ўсіх катэгорыях гаспадарак складзе 8 мільёнаў 130 тысяч тон. Практычна на мільён тон вышэй за ўзровень мінулага года. Акрамя гэтага ў нас маецца 156 тысяч га кукурузы, якая пасеяна на зерне. Плануем намалаціць не менш мільёна тон зерня кукурузы. Акрамя гэтага намалоча 740 тысяч тон рапсу... Агульны валавы збор складзе каля 10 мільёнаў тон.

Асобна Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся станам спраў у Віцебскай вобласці, дзе ў асноўным уборачная яшчэ працягваецца з-за складаных умоў надвор'я. Кіраўнік дзяржавы параў даць магчымасць ураджаю даспець. Пры гэтым папярэдзіў, каб «не ператрымалі»:

— Калі вы хочаце іх убраць, ператрымліваць нельга. Лепш дасушыць. Вы гэта лепш за мяне разумееце.

Калійнае лідарства

Падчас сустрэчы беларускага лідара Аляксандра Лукашэнкі і расійскага бізнесмена Міхаіла Гуцэрыева, старшыні савета дырэктараў замежнага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Слаўкалія», абмяркоўваліся перспектывы вытворчасці калійных угнаенняў у нашай краіне.

— Беларусь з'яўляецца адным з лідараў вытворчасці і рэалізацыі калійных угнаенняў, — канстатаваў Прэзідэнт. — Прытым мы робім ужо грануляваныя ўгнаенні. Не проста «муку» прадаём, хоць і гэта мае месца — гэта танней. Але ўсё большы і большы запыт на іншую якасць прадукцыі. Мы — адны з вядучых лідараў. Але калі мы рэалізуем два нацыянальныя праекты — у Петрыкаве мы будзем камбінат па вытворчасці калійных угнаенняў, праект «Слаўкалія», таксама па вытворчасці калійных угнаенняў — мы ўвогуле будзем лідарамі ў свеце па вытворчасці калійных угнаенняў.

Цяпер задача ў тым, каб шукаць надзейных партнёраў.

— Можна быць, Індыя, можа быць, Кітай, — мяркуе Аляксандр Лукашэнка. — І з імі выбудоўваць сёння палітыку аж да рэалізацыі гэтых угнаенняў. Індыя — рынак каласальны, таксама каласальны

рынак — Бразілія. І ў іх практычна няма калійных угнаенняў у патрэбным аб'ёме. Яны гатовы з намі працаваць. Трэба з імі знаходзіць агульную мову, агульныя падыходы ўжо зараз. Але гэта — аддаленая перспектыва.

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся ў Міхаіла Гуцэрыева, як рэалізуецца праект «Слаўкалія». Гэта Нежынскі горна-абгачальны камбінат на базе Старобінскага радовішча калійных соляў. Яго магутнасць складзе да 2 млн тон калію ў год. Інвестыйны праект прадугледжвае будаўніцтва горназдабыўнога комплексу, абгачальнай фабрыкі, газатурбіннай электрастанцыі для ўласных патрэб, чыгунчыннай, аўтадарожнай, жыллёвай і іншай інфраструктуры. Будаўніцтва камбіната запушчана ў 2016 годзе. Па словах Міхаіла Гуцэрыева, яго прадпрыемства будзе рэалізоўваць прадукцыю толькі праз Беларусь у калійную кампанію.

■ Тры пытанні да ўлады

Акцябрскія будні

Як жыве пасёлак-спадчынік сталіцы былой Рудабельскай рэспублікі? Пра гэта «Звяздзе» расказаў старшыня Акцябрскага райвыканкама Руслан ГЛУШКО.

— Пачынаецца новы навучальны год. Як Акцябрскі раён да яго падрыхтаваўся?

— Гэта, несумненна, адказная пара не толькі для педагагічных калектываў, вучняў і іх бацькоў, але і для ўсіх службаў, зацікаўленых у бяспечным знаходжанні дзяцей у школах. У Акцябрскім раёне паспяхова прайшла прыёмка гатоўнасці ўстаноў адукацыі і спорту да новага навучальнага года: пашпарты гатоўнасці атрымалі 23 установы. Рабочая група правярыла тэхнічны стан будынкаў і кабінетаў, спартыўны збудаванні, наяўнасць і адпаведнасць патрабаванням нарматыўных дакументаў і матэрыяльна-тэхнічную базу.

Першага верасня ў яшчэ не зусім выветраны ад фарбы класы ўвойдзе больш за 1500 вучняў раёна, якія пачнуць навучальны год з першага ўрока «Беларусь — мая Айчына!» У абноўленых школах сядуць за парты 147 першакласнікаў. Да пачатку навучальнага года ўсе школьнікі забяспечаны падручнікамі і навучальнымі дапаможнікамі ў поўным аб'ёме.

Сем школьных аўтобусаў будуць дастаўляць больш за 250 вучняў, у дзіцячыя садкі і дадому будуць падвозіцца 30 дашкольнікаў. Да новага навучальнага года атрыманы новы аўтобус для Краснаслабодскага дзіцячага сада-сярэдняй школы. Усе ўстановы адукацыі і спорту раёна забяспечаны кваліфікаванымі кадрамі. 35 маладых спецыялістаў пачнуць свой працоўны шлях у Акцябрскім раёне.

Шчыра віншую ўсіх з новым навучальным годам. Хацелася б пажадаць кожнаму вялікага поспеху, мэтанакіраванасці і добрага здароўя.

— **Гарадскі пасёлак Акцябрскі ў жніўні адзначаў свой Дзень горада. Пасёлак быў утвораны ў сярэдзіне мінулага стагоддзя з некалькіх населеных пунктаў. У тым ліку з Рудобелкі, якая магла б сёлета адзначыць сваё 510-годдзе. Як гістарычнае мінулае знаходзіць адлюстраванне ў сучасным Акцябрскі?**

— Сёлета, 19 жніўня, на свяце горада тэматычная кампазіцыя ў выкананні мясцовых работнікаў культуры адлюстравала летапіс гістарычнага этапу г. п. Акцябрскі. Летапіс пісьмовая згадка сяла Рудыя Белкі (Рудобелка) знаходзіцца ў кнізе запісаў №8 Літоўскай Метрыкі за 1499—1541 гады. Там утрымліваецца грамата караля польскага і вялікага князя літоўскага Жыгімонта Старога ад 12 лютага 1507 года, у адпаведнасці з якой троеці ваявода Мікалай Радзівіл атрымаў на 10 гадоў прыбытак і даніну з Рудых Белак у Мазырскім павеце Бчыцкай (Піціцкай) воласці. У 1516 годзе Рудыя Белкі былі падораны Мікалаю Радзівілу «на вечнасць».

На карце нашай рэспублікі гарадскі пасёлак Акцябрскі з'явіўся як цэнтр раёна 31 жніўня 1954 года. Ён быў утвораны ў выніку аб'яднання трох населеных пунктаў: Рудобелкі, Карпілаўкі і Рудні — і атрымаў статус раённага цэнтра.

Адаючы даніну мужнасці і подзвігу многіх пакаленняў рудобельцаў, вывучаючы і развіваючы гістарычную спадчыну, жыхары пасёлка берагуць памяць продкаў, захоўваюць самабытную культуру. Прыкладам гэтага можа служыць Рэспубліканскі фестываль фальклорнага мастацтва «Берагіня». У 2018 годзе ён будзе праводзіцца ўжо дзясяты раз у Акцябрскім, што дасць магчымасць моладзі далучыцца да духоўна-маральных каштоўнасцяў, фальклору і народнага мастацтва.

— **У краіне пачаўся працэс вяртання грошай, налічаных за 2015 год па Дэкрэце №3, тым, хто спачатку трапіў у спіс непрацоўных грамадзян, але пасля быў з яго выдалены. Растлумачце, калі ласка, як працэс вяртання ідзе ў вашым раёне?**

Паколькі ў падатковую інспекцыю працягваюць паступаць звароты, казаць пра канкрэтныя лічбы па нашым раёне яшчэ рана. Пошукам работы для непрацоўных удзяляецца вялікая увага. У цэнтры занятасці Акцябрскага раёна з 1 студзеня 2017 года было зарэгістравана 278 чалавек, з якіх працаўладкавана 215, 69 чалавек удзельнічалі ў грамадскіх работах, якія аплачваюцца, выдадзена тры субсідыі для адкрыцця прадпрыемстваў дзейнасці, прафесійнае навучанне прайшлі 4 беспрацоўныя. Па стане на 24 жніўня 2017 года знаходзяцца на ўліку 53 чалавекі. Вакансій у раёне — 114, у тым ліку у г. п. Акцябрскі — 54, у сельскай мясцовасці — 60. Узровень рэгіструемага беспрацоўя — 0,9%.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@vziazda.by

Шукаем

надзейных партнёраў

Аляксандр Лукашэнка ўчора сустрэўся таксама з Віктарам Шэйманам, кіраўніком спраў Прэзідэнта.

Віктар Шэйман курыруе ўзаемадзеянне з Афрыканскім кантынентам. Прэзідэнт пацікавіўся ў яго, як ідзе развіццё адносін з рэгіёнам — у прыватнасці ў плане асваення новых рынкаў і паглыблення ўзаемадзеяння з нашымі партнёрамі там.

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў, што нашай дзяржаве не хопіць магчымасцяў развіваць супрацоўніцтва адразу з усім кантынентам, таму неабходна вызначыць краіны, якія ў будучыні змогуць стаць нашымі надзейнымі партнёрамі.

З Віктарам Шэйманам Аляксандр Лукашэнка абмеркаваў і свае ранейшыя даручэнні па Аршанскім раёне. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся станам спраў там. Ён нагадаў, што Аршаншчына павінна стаць узорам развіцця раённых цэнтраў у Беларусі.

Матэрыялы падрыхтавала
Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@vziazda.by